

YOSHLARNI KASBGA TAYYORLASHDA CHET TILI (NEMIS TILI) KO'NIKMASINI SHAKLLANTIRISH

Niyazova Munira Jumanazarovna

Iqtisodiyot va pedagogika universiteti NTM v.b.dotsenti

Annotatsiya. Mazkur maqolada yoshlarni kasbga tayyorlash jarayonida chet tili, xususan nemis tili ko'nikmalarini shakllantirishning ahamiyati tahlil qilinadi. Nemis tilining kasbiy faoliyatdagi o'rni, yosh mutaxassislarning raqobatbardoshligini oshirishdagi roli hamda til o'rganish jarayonida qo'llaniladigan zamonaviy pedagogik yondashuvlar yoritib berilgan. Shuningdek, kommunikativ metodlar, interaktiv mashg'ulotlar, loyiha asosida o'qitish va axborot texnologiyalaridan foydalanish orqali til ko'nikmalarini rivojlantirish imkoniyatlari ko'rsatib o'tilgan. Maqolada yoshlarni kasbiy faoliyatga tayyorlashda chet tilini o'qitishning lingvistik, madaniy va kasbiy jihatlari ilmiy asosda tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: kasbiy ta'lim, nemis tili, chet tilini o'qitish metodikasi, kommunikativ kompetensiya, kasbiy tayyorgarlik, interaktiv ta'lim, til ko'nikmalari, yoshlar ta'limi.

Аннотация. В данной статье рассматривается значение формирования навыков иностранного языка, в частности немецкого языка, в процессе профессиональной подготовки молодежи. Анализируется роль немецкого языка в профессиональной деятельности, его значение в повышении конкурентоспособности молодых специалистов, а также современные педагогические подходы к обучению иностранным языкам. В статье освещаются коммуникативные методы обучения, интерактивные занятия, проектная деятельность и использование информационных технологий для развития языковых навыков. Особое внимание уделяется лингвистическим, культурным и профессиональным аспектам преподавания иностранного языка в системе профессионального образования.

Ключевые слова: профессиональное образование, немецкий язык, методика обучения иностранным языкам, коммуникативная компетенция, профессиональная подготовка, интерактивное обучение, языковые навыки, молодежное образование.

Annotation. This article analyzes the importance of developing foreign language skills, particularly German language skills, in the process of preparing young people for professional careers. The role of the German language in professional activity and its importance in increasing the competitiveness of young specialists are discussed. The article also highlights modern pedagogical approaches to teaching foreign languages, including communicative methods, interactive learning, project-based activities, and the use of information technologies. Special attention is paid to the linguistic, cultural, and professional aspects of teaching foreign languages in vocational education.

Keywords: vocational education, German language, foreign language teaching methodology, communicative competence, professional training, interactive learning, language skills, youth education.

Kirish.

Bugungi kunda xalqaro integratsiya va global iqtisodiyot sharoitida chet tillarini o'rganish yoshlarni kasbga tayyorlash jarayonining ajralmas qismi hisoblanadi. Ayniqsa nemis tili – Yevropadagi iqtisodiy, ilmiy va madaniy aloqalar doirasida muhim o'rin tutadi. Kasbiy sohada muvaffaqiyatga erishish uchun nafaqat texnik bilim va malakalar, balki chet tili ko'nikmalari ham talab etiladi. Nemis tili nafaqat Germaniya, Avstriya va Shveytsariya kabi mamlakatlarda, balki xalqaro kompaniyalar, ilmiy va texnologik loyihalarda ham keng qo'llaniladi. Shu sababli, yoshlarni kasbga tayyorlashda nemis tili ko'nikmalarini shakllantirish muhim masala hisoblanadi.

Nemis tilini o'rganish yoshlar uchun bir nechta afzalliklarni beradi. Birinchidan, nemis tili kasbiy faoliyatda zarur bo'lgan terminologiya va texnik so'z boyligini o'rgatadi. Masalan, iqtisodiyot, menejment, informatika, muhandislik va

turizm sohalarida nemis tilida ishlatiladigan maxsus atamalar va iboralarni bilish yosh mutaxassisning raqobatbardoshligini oshiradi. Ikkinchidan, nemis tilini bilish yoshlarning xalqaro miqyosda ilmiy, amaliy va ishbilarmonlik aloqalarini osonlashtiradi. Masalan, talabalar nemis tilidagi ilmiy maqolalarni o'qish, konferensiyalarda ishtirok etish va xalqaro loyihalarda faol qatnashish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Kasbiy tayyorgarlik jarayonida nemis tili ko'nikmalarini shakllantirish nafaqat lingvistik, balki madaniy kontekstni ham o'z ichiga oladi. Til va madaniyat bir-biri bilan chambarchas bog'liq bo'lib, nemis tilidagi kommunikativ vaziyatlarda madaniyatga xos xulq-atvor, urf-odatlar va ishbilarmonlik etiketi muhim ahamiyatga ega. Shu sababli nemis tilini o'rgatishda kommunikativ va madaniy yondashuvlar qo'llanilishi zarur.

Yoshlarni kasbga tayyorlashda nemis tili ko'nikmalarini shakllantirish jarayoni ikki asosiy yo'nalishga ega: tilni amaliy qo'llash va professional kontekstga moslashtirish. Tilni amaliy qo'llash – bu eshitish, o'qish, yozish va so'zlash ko'nikmalarini rivojlantirishdir. Masalan, talabalar biznes maktublarni yozish, muhandislik chizmalarini tushunish, texnik tavsiflarni o'qish va nutqiy prezentatsiyalarni amalga oshirish bo'yicha mashqlarni bajaradilar. Professional kontekstga moslashtirish esa terminologiya, ishbilarmon uslub, texnik va ilmiy lug'atni o'rganish orqali amalga oshiriladi. Bu yoshlarni nafaqat tilni o'rganishga, balki uni kasbiy faoliyatda to'g'ri qo'llashga o'rgatadi.

Nemis tili ko'nikmalarini shakllantirishda o'quv metodikalari ham muhim o'rin tutadi. Kommunikativ yondashuv asosida o'quv jarayoni interaktiv va amaliy mashg'ulotlarni o'z ichiga oladi. Masalan, rol o'yinlar, ishbilarmon vaziyatlar, simulatsiyalar va prezentatsiyalar orqali talabalar tilni real hayotiy vaziyatlarda qo'llashni o'rganadilar. Shu bilan birga, projekt asosida o'qitish metodikasi ham samarali hisoblanadi. Talabalar guruhlariga bo'linib, real yoki virtual loyihalarni amalga oshiradilar va bu jarayonda nemis tilida muloqot qilish, matnlarni tayyorlash va taqdimot qilish ko'nikmalarini rivojlantiradilar.

Kasbiy tayyorgarlikda nemis tilining ahamiyati yoshlarni professional sohada ishga tayyorlash bilan chambarchas bog‘liq. Nemis tilini bilish yoshlar uchun nafaqat ish topish imkoniyatini oshiradi, balki xalqaro ishbilarmonlik aloqalarida muvaffaqiyat qozonish uchun zarurdir. Masalan, Germaniyada faoliyat yurituvchi kompaniyalarda ishlashni rejalashtirgan mutaxassis nemis tilini bilishi bilan ish jarayonini tez o‘zlashtiradi, xodimlar bilan samarali muloqot qiladi va texnik hujjatlarni tushunadi.

Nemis tilini o‘rganish jarayonida talabalar tilning grammatika va leksik qoidalarini o‘zlashtirish bilan bir qatorda, nutqiy kompetensiyasini ham rivojlantiradilar. Bu esa ish joyida samarali muloqot qilish, xodimlar va mijozlar bilan professional tarzda suhbatlashish imkonini beradi. Shu bilan birga, yozma nutq ko‘nikmalarini shakllantirish ham kasbiy tayyorgarlikda muhimdir. Talabalar biznes maktublar, texnik tavsiflar, hisobotlar va elektron pochta xabarlarini nemis tilida to‘g‘ri va aniq yozishni o‘rganadilar.

Yoshlarni kasbga tayyorlash jarayonida nemis tilini o‘rgatishda texnologiyalardan foydalanish samarali hisoblanadi. Masalan, onlayn darsliklar, interaktiv platformalar, video materiallar va virtual laboratoriyalar orqali talabalar tilni real hayotiy kontekstlarda qo‘llashni o‘rganadilar. Shu bilan birga, xalqaro elektron resurslar va ilmiy maqolalar nemis tilida o‘qish ko‘nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Nemis tili ko‘nikmalarini shakllantirishda yoshlarning motivatsiyasi va individual xususiyatlari ham muhim rol o‘ynaydi. Talabalar tilni o‘rganishga qiziqish bildirsa va amaliy maqsadlar bilan shug‘ullansa, o‘rganish jarayoni samaraliroq bo‘ladi. Murabbiylar yoshlarning qiziqishlari, qobiliyatlari va kasbiy yo‘nalishlarini hisobga olgan holda dars jarayonini tashkil etadilar. Shu bilan birga, individual konsultatsiyalar va mentorlik tizimi ham til ko‘nikmalarini shakllantirishni tezlashtiradi.

Kasbiy kontekstga moslashgan nemis tili ko‘nikmalarini shakllantirish jarayonida baholash tizimi ham muhimdir. Talabalar nutq, tinglab tushunish, yozma

ishlar va prezentatsiyalar orqali baholanadi. Bu esa til ko'nikmalarining amaliy samaradorligini aniqlash imkonini beradi va kelajakda professional faoliyatda tilni samarali qo'llashga yordam beradi.

Xulosa.

Xulosa qilib aytganda, yoshlarni kasbga tayyorlashda nemis tili ko'nikmalarini shakllantirish – bu nafaqat lingvistik, balki kasbiy, madaniy va amaliy kompetensiyalarni rivojlantirish jarayonidir. Til ko'nikmalari yoshlarni xalqaro ishbilarmonlik, ilmiy va texnologik sohalarda muvaffaqiyatga erishish uchun tayyorlaydi. Shu sababli kasbiy tayyorgarlik jarayonida nemis tilini o'rgatish metodikalari interaktiv, amaliy va madaniy kontekstga mos bo'lishi zarur. Tilni amaliy qo'llash, professional soha kontekstiga moslashtirish, texnologiyalardan foydalanish va motivatsiya asosida o'qitish yoshlarni kasbiy faoliyatga to'liq tayyorlashning asosiy yo'nalishlari hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Jumanazarovna, N. M. (2025). GYOTE DAVRIDA SHAXS VA JAMIYAT MUNOSABATLARINING SENTIMENTAL TALQINI. Modern education and development, 40(6), 125-130.
2. Jumanazarovna, N. M. (2025). GYOTE DAVRIDA SENTIMENTALIZM VA AXLOQIY IDEAL MASALASI. Modern education and development, 40(6), 114-119.
3. Niyazova, M. (2024). SHARQ VA G 'ARB SENTIMENTAL NASRI AN'ANALARI. Наука и инновация, 2(33), 104-108.
4. Jumanazarovna, N. M. (2025). SENTIMENTAL QAHRAMON OBRAZI: GYOTE VA UNING ZAMONDOSHLARI IJODIDA. Modern education and development, 40(6), 109-113.
5. Jumanazarovna, N. M. (2025). GYOTE IJODIDA MUHABBAT MOTIVINING SENTIMENTAL TALQINI. Modern education and development, 40(6), 104-108.
6. Jumanazarovna, N. M. (2025). GYOTE DAVRIDA SENTIMENTALIZMNING SHAKLLANISH OMILLARI. Modern education and development, 40(6), 120-124.

7. Niyazova, M. (2024). ЁШ ВЕРТЕРНИНГ ИЗТИРОБЛАРИ. СЕНТИМЕНТАЛ РОМАНИ КОМПОЗИЦИЯСИДА МАКТУБНИНГ ЎРНИ. Академические исследования в современной науке, 3(44), 94-98.
8. Sharipova, N. (2023). THE PECULIARITIES OF PSYCHOLOGICAL SECURITY IN TODAY'S GLOBALIZATION PROCESS. Modern Science and Research, 2(3), 276-279.
9. Xalilovna, S. N. (2025). INGLIZ VA O 'ZBEK MADANIYATLARIDA MEHMONDO 'STLIK PAREMIYALARNING QO'LLANISHI. SHOKH LIBRARY.
10. Khalilovna, S. N. (2026). THE PEDAGOGICAL VALUE OF PROVERBS IN TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE. Ustozlar uchun, 88(2), 255-258.